

Valsts kanceleja

NACIONĀLĀ TRĪSPUSĒJĀS SADARBĪBAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts ntspp@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.2.2/4

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēde

Protokols Nr. 4

2023. gada 6. novembrī

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē un attālināti Webex platformā

Sēdi vada:

Ministru prezidente

E. Siliņa

Sēdē piedalās:

no Ministru kabineta puses:

2.	Finanšu ministrs	A. Ašeradens
3.	Tieslietu ministrijas parlamentārā sekretāre	L. Paegļkalna
4.	Labklājības ministrs	U. Augulis
5.	Ekonomikas ministrs	V. Valainis
6.	Veselības ministrs	H. A.Meri
7.	Satiksmes ministrs	K. Briškens
8.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministre	I. Bērziņa
9.	Iekšlietu ministrs	R. Kozlovskis

no darba devēju puses:

1.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" prezidents	A. Bite
2.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" ģenerāldirektors	K. Gorkšs
3.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" viceprezidents	U. Ameriks
4.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" viceprezidents	U. Tatarčuks
5.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" viceprezidente	S. Bajāre
6.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" viceprezidente	I. Pētersone
7.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	A. Zeltiņš
8.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	U. Biķis
9.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	G. Miķelsons
10.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	R. Blese

no arodbiedrību puses:

1.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" priekšsēdētājs	E. Baldzēns
2.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" priekšsēdētāja vietniece	A. Grīnfelde
3.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" priekšsēdētāja vietniece	G. Oškāja

4.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāve	I. Vanaga
5.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāvis	V. Keris
6.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāvis	A. Augustāns
7.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāve	R. Pfeifere
8.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāve	L. Bāriņa
9.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāvis	I. Pavlovs
10.	Arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" pārstāvis	J. Kalniņš

Pārējie dalībnieki:

N. Audzišs, M. Pūķis, L. Ūbele, B. Bāne, J. Plūme, I. Šņucins, L. Boltāne, B. Kņigins, A. Balode, I. Saleniece, I. Šuškevica, K. Caunīte-Orupe, A. Kaļāne, D. Stikuts, I. Dzenīte, I. Stepiņa, I. Alliks, I. Blauberģa, J. Hermanis, J. Pumpiņš, L. Vagele, L. Ūbele, L. Kļaviņa, M. Timma, N. Sakss, P. Leiškalns, R. Grāvītis, S. Grūbe, S. Jantone, S. Siliņa, S. Āmare-Pilka, P. Vilks

Protokolē:

Z. Legzdiņa-Joja, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes attīstības nodaļas konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos

Sēdi sāk plkst.9.34

Sēdes darba kārtība:

Nr.p k.	Darba kārtības jautājums	Ziņotāji
1.	Par Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Vides aizsardzības un trīspusējās sadarbības apakšpadomes nolikuma un personālsastāva apstiprināšanu	E. Siliņa
2.	Par valsts budžeta 2024. gadam un budžeta ietvara 2024.-2026. gadam likumprojektu	A. Ašeradens
3.	Par Valdības rīcības plānu	E. Siliņa, P. Vilks

1. jautājums

Par Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Vides aizsardzības un trīspusējās sadarbības apakšpadomes nolikuma un personālsastāva apstiprināšanu

Ziņo: E. Siliņa

Nolemts:

Apstiprināt Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Vides aizsardzības un trīspusējās sadarbības apakšpadomes nolikumu un personālsastāvu.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Vides aizsardzības un trīspusējās sadarbības

apakšpadomes nolikuma projekts un lēmumprojekts par Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Vides aizsardzības un trīspusējās sadarbības apakšpadomes sastāvu pieejami Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/nacionalas-trispusejas-sadarbibas-padomes-2023-gada-6-novembra-sedes-darba-kartiba>.

2. jautājums

Par valsts budžeta 2024. gadam un budžeta ietvara 2024.-2026. gadam likumprojektu

Ziņo: A. Ašeradens

Izsakās: E. Siliņa, E. Baldzēns, A. Bite, M. Pūķis, I. Vanaga, I. Suškeviča, B. Bāne, V. Valainis, A. Augustāns, R. Kozlovskis, G. Oškāja,

A. Ašeradens iepazīstina ar Ministru kabinetā apstiprinātajām valsts budžeta prioritātēm, kā arī turpmākajiem soļiem budžeta izstrādes procesā.

E. Siliņa informē klātesošos par darba grupas uzsākto darbu par nodokļu jautājumiem. Uzsver, ka ar mērķi uzlabot Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes darbu ir svarīgi sarunāties, attiecīgi aicina uz diskusiju.

E. Baldzēns norāda, ka ņemot vērā valdības veidošanas procesus, nav notikusi diskusija par neapliekamo minimumu, kuru akcentēs turpmākajā darbā nodokļu darba grupā. Uzsver, ka diskusijai jābūt ne tikai par minimuma celšanu minimālajai algai, bet arī vidējā algu grupā. Attiecībā uz budžetu norāda, ka budžetā jārisina algas iekšlietu resorā strādājošajiem un aktuāli arī slodzes sabalansēšanas jautājumi pedagogiem un atbilstošs finansējums profesionālajai izglītībai. Aicina, strādājot pie nodokļu izmaiņām, pieņemt lēmumus, kuri veicinās ekonomisko attīstību. Akcentē dzelzceļa infrastruktūras pieejamības jautājumu.

E. Siliņa pauž, ka jāatrod veids kā stimulēt ekonomiku, ņemot vērā, ka jāatrod līdzsvars starp pelnīšanu un tērēšanu.

E. Baldzēns aicina pieņemt reālus lēmumus.

M. Pūķis uzsver, ka darba devēji un arodbiedrības pēdējos gadus runā par nodokļu sloga mazināšanu, tomēr darba spēka nodokļi veido disproporciju starp valsti un pašvaldību. Aicina, skatot progresivitāti, neaizmirst par pašvaldībām, kurām tiek deleģēti jauni pienākumi.

E. Siliņa pauž, ka būs jāveido jauns pašvaldību izlīdzināšanas modelis, uzsverot, ka jāveicina pašvaldību iespējas sekmēt ekonomikas attīstību savās teritorijās.

I. Vanaga uzsver, ka pēc pedagogu streika, kurā piedalījās 20 000 nozares darbinieku, ir nodrošināts finansējums algām, pateicas par to. Pauž, ka palicis nepadarītais darbs, proti, slodžu balansēšana, kur darbs sadarbībā ar ministriju un citiem partneriem joprojām turpinās – slodžu balansēšana ir uzsākta no šī gada, bet nav pieprasīti papildus līdzekļi nākamajiem gadiem. Attiecīgi aicina Nacionālo Trīspusējās sadarbības padomi respektēt, ka skolu tīklā, daļā ir ko vēl optimizēt, vienlaikus ir līmeņi kā pirmskola un profesionālā izglītība, kur nav iespējas optimizēt. Aicina arī fiksēt, ka izstrādājot izglītības programmu finansēšanas modeļus, jāparedz finansējums pedagogu slodžu balansēšanai, ņemot vērā skolotāju amata izvērtējumu. Ņemot vērā, ka ir iesaistīti citi partneri kā pašvaldības, jābūt risinājumam, ja puses nevienojas vai nav aprēķinu, jo nav pieļaujams, ka no tā cieš pedagogi. Attiecīgi ja netiek ieviests jaunais finansēšanas modelis, tad tiek aprēķināts un pieprasīts finansējums slodžu balansēšanai no 2024.gada septembra un 2025.gada septembra.

E. Siliņa aicina atcerēties par bērniem, kuriem nepieciešama kvalitatīva izglītība. Ir svarīgi, lai pašvaldībām ir iespējas piesaistīt pedagogus. Informē, ka valdībā plānots skatīt ceļa karti, lai nonāktu pie jaunā algu finansēšanas modeļa un būtiski iesaistīt pašvaldības, kas ir darba devēji, attiecīgi aicina iet soli pa solim, ņemot vērā, ka, lai sabalansētu slodzes, pietiekamā skaitā nepieciešami pedagogi, attiecīgi jāsaprot, kā risināt pedagogu trūkumu. Aicina vienoties, ka programmu finansēšanas modelī tiek iestrādāts slodžu sabalansēšanas modelis.

I. Vanaga precizē, ka ministrija izstrādājot izglītības finansēšanas modeļus iestrādā slodžu

balansēšanas principus, kā arī ja modeli neievieš vai nav vienošanās par ieviešanas grafiku, tad tiek aprēķināts un pieprasīts finansējums slodzes balansēšanai no 01.09.2024., 01.09.2025.

A. Bite norāda uz formālo raksturu attiecībā pret sociālajiem partneriem, kas izveidojies 2024.gada valsts budžeta pieņemšanas laikā un uzsver, ka nākamā budžeta sagatavošanas procesā LDDK ir gatavs iesaistīties, lai veidotu izaugsmes nevis “dalīšanas” budžetu.

E. Siliņa uzsver, ka visas puses ir ieinteresētas sadarboties un valdības rīcības plānā ir plānots attīstīt koplīgumus, kur jāspēj vienoties par abām pusēm pieņemamiem noteikumiem.

I. Vanaga iepazīstina ar profesionālās izglītības finansējuma jautājumu, kurā kopš 2007. gada nav pārskatīts finansējums programmu nodrošināšanai. Uzsver, ka profesionālās izglītības finansēšanas jautājums ir pārnozarisks.

E. Siliņa vēlas precizēt, vai finansējuma nepietiekamība attiecas uz visām profesionālajām skolām, kas zemkopības, iekšlietu, labklājības, kultūras ministrijas pārraudzībā.

I. Suškeviča informē, ka finansējuma trūkums skar gan pašvaldību, gan citu nozaru profesionālās izglītības iestādes, ne tikai Izglītības un zinātnes ministrijas skolas. Uzsver, ka aprēķinātais nepieciešamā finansējuma apmērs ir par visām profesionālajām izglītības iestādēm.

B. Bāne skaidro, ka Finanšu ministrijas rīcībā ir aprēķini par Izglītības un zinātnes ministrijas, Kultūras ministrijas, Zemkopības ministrijas un Veselības ministrijas profesionālajām skolām, savukārt Labklājības ministrijas skolas nav iekļautas.

E. Siliņa pauž, ka jāpārskata kopējais izglītības modelis, vēlas lūgt Izglītības un zinātnes ministriju pārskatīt profesionālās izglītības finansējumu.

I. Vanaga jautā, ko darīt direktoriem, kuri nevar samaksāt rēķinus.

E. Siliņa norāda, ka no 2024. gada septembra ir jāatrod risinājums, lai būtu skaidrība.

V. Valainis pauž atbalstu risinājuma meklēšanai, kur vienlaikus jādomā arī profesionālo skolu iespēju pilnveidošanu.

E. Siliņa uzsver, ka cilvēkkapitāla jautājumi ir valdības prioritāte, attiecīgi uzskata, ka Ekonomikas ministrija varētu uzņemties lielāku atbildību, piemēram, cilvēkus, kas palikuši bez darba, apmācīt profesionālajās skolās nevis pie komersantiem.

A. Ašeradens norāda, ka diskusijas par skolu tīklu kontekstā ir būtiski diskutēt arī par profesionālo izglītību, līdzekļi jāiegulda konkurētspējīga piedāvājuma sagatavošanā. Pauž nožēlu, ka šī gada budžeta izstrādes procesā jautājums netika savlaicīgi aktualizēts.

E. Siliņa pauž, ka jāatbalsta uzņēmēji, kas ir gatavi atbalstīt profesionālās skolas ar specifiskām iekārtām.

A. Augustāns norāda, ka no Iekšlietu darbinieku arodbiedrības puses valsts budžets nav iekšējās drošības budžets, noteikti pasākumi jau ir iekļauti, bet citi nav, piemēram, kā robežapsardzības stiprināšana, kā arī nav risinājuma jūtamai atalgojuma palielināšanai resorā nodarbinātajiem. Aktualizē nepieciešamību domāt par atlīdzību, lai noturētu darbiniekus resorā.

E. Siliņa aicina Iekšlietu ministriju un arodbiedrību sarunāties, ņemot vērā, ka ir apņemšanās risināt atlīdzības jautājumu iekšlietu resorā nodarbinātajiem, kur šobrīd arī vērojama konkurence par strādājošajiem ar aizsardzības resoru. Aicina arī sekot līdzi, kā algas sadalās dažādu līmeņu nodarbinātajiem.

R. Kozlovskis uzsver, ka personāla jautājums ir vislielākais izaicinājums, ir jārod iespējas palielināt un izlīdzināt atalgojumu, tomēr situācijas ir dažādas, sadalījums atšķiras. Pauž, ka Valsts policijā plānots palielināt atlīdzību tiem, kas varētu pārtraukt dienestu, lai risinātu potenciālo darbinieku trūkumu.

A. Ašeradens aicina skatīties, kā izlīdzinās finansējums. Valdība ir rezervējusi finansējumu papildus nepieciešamībām iekšlietu resorā.

E. Siliņa pauž, ka, esot hibrīdkarā, valsts robežas sargāšana ir prioritāte, kur iesaistīti robežsargi, policisti, zemessargi, kas savu darbu dara labi.

G. Oškāja aktualizē dzelzceļa nozares problemātiku, kur piešķirtie līdzekļi nav pietiekami – nepieciešams finansējums dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanai gan fiziski, gan cilvēkresursu ziņā. Pauž, ka dzelzceļa nozarē strādājošajiem nebūs iespējams nodrošināt minimālo algu, kura

no 2025. gada būs 700 eiro.

K. Briškens pauž, ka krīzes dziļums satiksmes nozarē ir pārsteidzis, ir apņemšanās sistēmiski mainīt situāciju, ņemot vērā, ka situācija pēdējos gados būtiski ir mainījusies un turpinās pasliktināties. Uzsver, ka ministrija sadarbībā ar OECD plāno īstenot reformu nozares ilgtspējīgā pārvaldībā, sagaidāmi arī sāpīgi lēmumi. Valsts pasūtījuma mērķis ir iekļauties Eiropas struktūrās, meklējot jaunas specializācijas.

G. Oškāja aktualizē dzelzceļa nozares problemātiku, kur piešķirtie līdzekļi nav pietiekami – nepieciešams finansējums dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanai. Valsts nav samaksājusi līdzsvara maksājumu par dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu par 2022.gadu. Nav skaidrības par jauno Daudzgaļu līgumu. Pauž, ka dzelzceļa nozarē strādājošajiem nav iespējams nodrošināt taisnīgu un atbilstošu darba algu, jo šobrīd daudzi dzelzceļnieki saņem 700 – 800 eiro darba algu, kas neatbilst darba apjomam un atbildības līmenim, kas jau ar 2024.gada 1.janvāri, kad celsies minimālā alga, atbildīs minimālai darba algai. Arodbiedrība ir pieteikusi prasību ar 2024.gada 1.janvāri paaugstināt algas par 15%, pretējā gadījumā var tikt organizēts streiks. Darbinieku skaits pirms pāris gadiem tika samazināt par 40%, šobrīd darbinieku skaita samazināšana nav iespējama. Trūkst darbinieku, darbinieki paši raksta atlūgumus dēļ zemās darba algas. Situācija kritiska.

E. Siliņa aicina satiksmes nozarē pārdomāt, kā turpmāk uzturēt to infrastruktūru, kura šobrīd nav nepieciešama un netiek izmantota, vienlaikus tomēr cilvēkiem ir jāsamaksā par darbu.

Nolemts:

Uzdot Izglītības un zinātnes ministrijai:

1. izstrādājot izglītības finansēšanas modeļus, iestrādāt pedagogu slodžu balansēšanas principus, ņemot vērā pedagogu amata (profesijas) izvērtējumu;
2. saskaņot piedāvāto risinājumu ar sociālajiem partneriem;
3. pārskatīt profesionālās izglītības programmu īstenošanas finansēšanas regulējumu (tai skaitā, vērtējot iespējas palielināt izmaksas uz vienu izglītojamo gadā un dienesta viesnīcu uzturēšanas izmaksas) un nodrošināt pilnveidotās sistēmas ieviešanu no 2024. gada 1. septembra.

Finanšu ministrijas prezentācija - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/17271/download?attachment>, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības prezentācija - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/17274/download?attachment>, kā arī citi materiāli pievienoti Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/nacionalas-trispusejas-sadarbibas-padomes-2023-gada-6-novembra-sedes-darba-kartiba>.

3. jautājums Par valdības rīcības plānu

Ziņo: E. Siliņa

Izsakās: P. Vilks, A. Bite, V. Keris, I. Pētersone, H.A. Meri, R. Kozlovskis, E. Baldzēns

E. Siliņa norāda, ka aicinājusi nozaru ministrus diskutēt par valdības rīcības plāna pasākumiem ar nozarē strādājošajām organizācijām. Uzsver, ka valdības rīcības plāna pirmo redakciju ir plānots nosūtīt šīs nedēļas beigām un ka pati vēl nebūs iepazinusies ar piedāvātajiem pasākumiem, tomēr plāno ar katru ministru izrunāt valdības rīcības plānā iekļaujamos pasākumus. Uzsver sasniedzamo mērķu noteikšanas nozīmību, kur pieejā vēl iespējamās izmaiņas.

P. Vilks sniedz aktuālo informāciju par valdības rīcības plāna izstrādes procesu, uzsverot, ka darbs joprojām turpinās.

A. Bite lūdz skaidrojumu, kā plānots iesaistīt nozares. Aicina ministrus nodrošināt diskusiju

nevis rakstiskas atbildes.

V. Keris aicina valdības rīcības plānā iekļaut pasākumu par paātrinātas valsts apmaksātas veselības aprūpes nodrošināšanu Neatliekamās medicīnas palīdzības dienesta darbiniekiem, uzsverot ka šim jautājumam ir tieša ietekme uz darba spēka pieejamību nozarē.

I. Pētersone aicina restartēt Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes ietvarā izveidoto apakšpadomju lomu, proti, valdības rīcības plāna projektu skatīt arī apakšpadomēs pirms izskatīšanas Nacionālajā Trīspusējās sadarbības padomē.

E. Siliņa norāda, ka nozaru ministriju konsultatīvajos formātos ir jāizdiskutē valdības rīcības plāna pasākumi.

H.A. Meri norāda uz notiekošo diskusiju par medicīnas pakalpojumu pieejamību Neatliekamās medicīnas palīdzības dienesta darbiniekiem jautājumu, tomēr uzsver, ka faktiski risinājums nepieciešams arī attiecībā uz citu operatīvo dienestu darbiniekiem.

V. Keris norāda, ka pārējo operatīvo dienestu darbiniekiem ir veselības apdrošināšanas polises.

R. Kozlovskis informē, ka iekšlietu jomas dienestu darbiniekiem apdrošināšanas polises nav.

E. Siliņa uzsver, ka arī darba devēji sūdzas par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, attiecīgi problēmai ir jārod risinājums.

P. Vilks informē, ka valdības rīcības plāna projektu, provizoriski, š.g. 10.novembrī varētu nosūtīt Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes dalībpusēm un visām ministrijām.

A. Bite uzsver, ja 2024.gada valsts budžeta projekts būtu izskatīts un izspriests Budžeta un nodokļu politikas trīspusējās sadarbības apakšpadomē, tad būtu daudz mazāk diskusiju par to. Svarīgi iesaistīt sociālos partnerus, nevis tikai formāli pieaicināt, lai informētu.

E. Baldzēns uzsver materiālu savlaicīgu pieejamību Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes apakšpadomju darbā.

E. Siliņa uzsver, ka nepieciešamības gadījumā vairāku konsultatīvo padomju darbu var efektīvizēt, apvienot – rīkojot kopīgas sēdes valdības rīcības plāna pasākumu izdiskutēšanai.

Nolemts:

Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju un lūgt ministrijām rīkot diskusijas ar sociālajiem un sadarbības partneriem par valdības rīcības plāna pasākumiem NTSP apakšpadomju un citos konsultatīvajos formātos.

.

Sēdi slēdz: plkst. 11.32

Sēdes videoieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:

<https://youtu.be/YTd6v4Hlnus?si=xBWcIFEZLVVVlabM>.

Sēdi vadīja:

Ministru prezidente,

Ministru kabineta puses vadītāja

(paraksts*)

E. Siliņa

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas

Valsts pārvaldes politikas departamenta

Valsts pārvaldes attīstības nodaļas

konsultante sabiedrības līdzdalības

jautājumos:

(paraksts*)

Z. Legzdiņa-Joja

Saskaņojums:

(paraksts*)

A. Bite
Biedrības "Latvijas Darba
devēju konfederācija"
prezidents,
darba devēju puses
vadītājs

(paraksts*)

E. Baldzēns
Arodbiedrību apvienības
"Latvijas Brīvo
arodbiedrību savienība"
priekšsēdētājs,
darba ņēmēju puses
vadītājs

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu